

Műsora

Hoffmann me... a bukaresti... közreműkö.

Szünet. (Bu... t.)... (délután):

Műsora

Ellenzék könyv

Regényesek... lem, mint or... Ifjúsági elő... Rendezői és... ad, a buda... rendezője,

köznapokon:

NHAZ

Garbo, Lewis

y, hangos at... k", a főszere... Lewis Stone... na, kedden és... indkét napon... 3, 5 és 7 óra... j.

Premiér!

AK... bemutatásra... a amerikai... ajdonsága, az... szerepekben:... dy, a két ki-

órákor: Vad... akció 11 fel... kben: Greta... e. Helyárak:

3, 5 és 7 óra... k és Évák... ban, a fősze... ngle és Low... lej.

Matiné... órákor: Adá-

Ésck

salt iratszek... Wertheim-

piáron vesz... Kornis ueca

szép butoro... használatl... (Str. Gen.

Rendkívüli... szolgálat. A... szítményeim... alea Rogels

CA

ingen in Pa... 135

ndentum 40

mus 2 k. 75

Wirken 83

das Juden... 60

d. jüd. Na... 45

e Kultur der... 50

ch hebraisch... 30

e Bewegung... 400

sche Litera... 216

simulation 25

twicklung 136

d Entschel... 108

egenwart 63

KELET... AN

XIII. EVF. • SZAM 271
(10) — KOLOSZVAR, 1930
december 11 Csütörtök
5691 ÉV - Kiszlev 21

Taxa postala
platite in numer
No. 224.716-92

Ara 5 lej

Szerkesztőség és Kiadóhivatal
utca) 18. szám. Telefon: 9 72.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre 1150 Ksd
Félévre 600 -
Negyedévre 325 -
Egy hónapra 110 -

KÖLFÖLDI
ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy hóra 1 dollár (vagy ennek
megfelelő pénzem).
Egy évre 10 dollár.

Hirdetések tarifa szerint
vételek fel.

BUDAPEST

487

ESZDŐ POLITIKAI NAPILAP

Látszólagos
fegyverszünet

— Külpolitikai figyelő —

A világpolitika frontján mintha pillanatnyi fegyverszünet állott volna be. De ez csak látszat, ama látszatok egyike, amely minden bizonnyal csal. A csönd, amely a relatív eseménytelenség külső jele, mögött terjed: vihar előtti csend, az erők átbeszélésének fedése, mely mögött eszmék és politikai akaratok harcossai készülődnek az új küzdelemre.

Az átmeneti nyugalom legjelentősebb és legfontosabb bázisa e pillanatban Németország. A szükségrendeletek megszavazása azt a látszatot kelti, mintha ebben az országban a konzolidációra törekvő erők kerekedtek volna felül a szélsőségeken. Ez azonban csak látszat, mert az események, melyek a parlamenten kívül zajlanak le, semmiféle optimizmusra nem jogosítanak fel bennünket. A kommunista és nemzeti szocialisták állandó uccái, a munkanélküliség tüntetései, melyek mindenütt forradalmi jellegűt öltenek, korántsem bizonyítják azt, hogy Németország megtaalta a nyugalom és a kiegyensúlyozottság felé vezető utat. S ez természetesen is. A szélsőségeket nemcsak a külpolitikai események, Németország pénzügyi és gazdasági elnyomatása fűtik, hanem az a szédületes arányokat öltő világkrízis is, mely legjobban ebben az országban érezteti hatását. Németország munkanélküli tömegei, de még a dolgozóknak nagyrésze is kegyetlenül néznek elébe. S nagyon jól tudjuk, hogy az éhség sem érti meg a magasabb állampolitikai szempontokat, nem érti meg a társadalmi béke előnyeinek hangzatos esetelését. Így tehát, ha pillanatnyi örvendezünk is azon, hogy Németország megúsza a pillanatnyi válságot, ez az örvendezés nem jogosít fel bennünket arra, hogy a közeljövőre megazdóva függesszük tekintetünket.

Már régen rebesgetik, régen celeznek rá, de pozitívumokkal még senki sem támasztotta alá azt a feltevést, hogy a fasizmus, ertve ezalatt az olasz fasizmust, súlyos bajban van. A fasizmus, mely kialakulása elején, Mussolini és legközelebbi társainak ajkairól a paradicsomot hirdette (Itália népének, miután hat éven keresztül a politikai és gazdasági terrornak ugyszólván minden skáláját végigjárta), most eljutott a biztos krízis útjára. A fasizma rezsim elleni támadások sorozata nemcsak a külföldi emigránsok propagandája nyomán indult meg szellemi és gazdasági eszközökkel, hanem saját belső erői is kezdik azt felőrölni. Legfőbbje erre a római és milánói bankárok pár nap előtti állásfoglalása, akik kerekén megtagadták pénzügyi támogatásukat a fasizma gazdasági intézményektől, nyilván azért, mert ezeknek az intézményeknek fenntartása immár éles ellentétben van a tőkés üzleti élet szempontjainak legminimálisabb tekintetbevételével is. Már pedig tudjuk, hogy a fasizmust annakidején az olasz gyárosok és bankárok segítették uralkodni a háza, ha most ugyanezek fordulnak ellene, ez azt jelenti, hogy a fasizmus az egyes érdekes csoportok közötti ellentéteket még a legvéresebb terror eszközeivel sem tudta kiegyenlíteni, sőt sikerült saját pártfogóit is maga ellen hangolni.

A legsúlyosabb tünetek azonban a fasizmus támogató-rétegeinek mélyebben fekvő osztályából jelentkeznek. Turinban, Milánóban, Modigliánóban, a legnagyobb ipari városokban a munkások ezrei és tízezrei jöttek elő hat év óta esendővel, rendőrral, miliciával, köz-

igazgatással elnémított és megfélemlített odukból, hogy egész nyíltan tüntessenek Mussolini „paradicsoma” ellen. Kenyeret, munkát, szabadságot követeltek s kifosztották az utcukba akadó kenyeres-kocsikat. Ha erre a eselekedtre két évvel ezelőtt merészkedtek volna ezek az elnyomott, megfélemlített munkások, akkor esendőszurony, vagy sortüz választott volna nekik. Most azonban inkább csillapítani igyekeztek őket, ami arra vall, hogy a despotizmusra beállított fasizmus immár nem érzi olyan feltétlen urnak magát fegyverek-

kel körülbélelt otthonában, mint azelőtt. S ez lélektani viszonylatban egyenlő annak a fénynek felismerésével, hogy a fasizma uralom tényleg még sem tudott ráülni a szuronyaira. Ebben az esetben pedig az ő napjai is meg vannak számlálva.

Rendzavarás nélkül folyt le
Kolozsváron december tizedike

Bukarestben apróbb incidensek voltak. Kedden éjjel három parasztleány betört a kádárcecai templomba

Cluj—Kolozsvár, december 10. (Az Új Kelet tudósítójától.) Tegnap, dec. 10-én mult nyolc este kezdte annak, hogy Kolozsvárról erőteljes tüntetések mellett elindult a romániai antiszemita diákmozgalom. Ezen az évfordulón év-ről-évre demonstrációkat rendez a diákság s az elmúlt években ez az évforduló szolgáltatta a lehetőséget a szomorú emlékeztető kilengések rendezésére. December 10-ikét éppen ezért minden évben feszültséggel várja a romániai egyetemi városok lakossága, sőt ez a nap a belügyminisztériumnak is gondot szokott okozni.

Mint megírtuk, Mihailache belügyminiszter engedélyezte az egész ország területén a diákságnak, hogy a december 10-iki évforduló alkalmából uccai felvonulásokat rendezzen, ugyanakkor azonban utasította a hatóságokat, hogy tegyenek meg minden intézkedést esetleges rendzavarások megakadályozására. Bár a diákság vezetői hivatalos kommunikációban rották meg azokat, akik a brailiai kongresszus után Galac városában és a vonaton botrányokat rendeztek, az elmúlt évek tapasztalatai után az egyetemi városok lakossága érthető idegességgel tekintet december 10-ike elé. Ez az ideges hangulat Kolozsváron is észlelhető volt.

Kedden, december 10-e előestéjén, az éjszakai órákban betörték a kádárcecai szefárd zsidó templomba, ahol az előcsarnokban függő falórát összeröptették, majd behatoltak a templom belsejébe és felnyitották a frigyládát. A törőket azonban a hitközség előrelátó vezetői már a keddi napon elszállították a templomból és így a tetteseket csak a padokban talált imakönyveket, talmudfóliánsokat és kegyesreket vitték magukkal. A rendőrség szerdán délelőtt a botrányról úgy informálta a sajtót, hogy azt három részeg parasztleány követte el, akik közül egyet még az éjszaka folyamán le is tartóztattak. A letartóztatott beszámolta, hogy harmadmagával behatolt a templomba, megnevezte büntársait, akiket szerdán a rendőrség szintén őrizetbe vett.

Ugyanekeddeden a késő esti órákban olyan hírek terjedtek el a városban, hogy antiszemita fiatalok meg akarják támadni a Salom klub helyiségét. A rendőrség közegei azonban megjelentek a helyszínen, ahol azonban semmi gyanusát nem találtak.

Szerdán délelőtt a diákság jubileumi ünnepe programszerűen és rendzavarás nélkül zajlott le. Délelőtt fél tíz órákor mintegy 400 főnyi diáktömeg zárt sorokban vonult fel a Főterre. A diákok antiszemita dalokat énekeltek és azt kiabálták: „Jos ea jidani”. A diákok a Farkas szobor elé vonultak, ahol több szónoklat hang-

zott el. A program a Corso mozgó termében folytatódott, ahol Cătuneanu professzor tartott másfélórás előadást a diákoknak. Délután két órákor a diákság rendzavarás nélkül osztrószét.

Délután ellenőrizhető hírek terjedtek el a városban arról, hogy az esti órákban tüntetések lesznek. A hatóságok széleskörű óvintézkedéseket tettek és a várost erőteljes karhatalom szállta meg. Polgári és katonai rendfenntartó hatóságok vezetői állandó készenlétben voltak, december 10-én azonban ez alkalommal rendzavarás nélkül folyt le. A diákság megőrizte nyugalmát és lapunk zártáig egyetlen incidens sem történt.

Bucuresti—Bukarest, december 10.

Hegedüs Nándor a nyugdíjasok nyomoruságos helyzetéről interpellált a kamarában

A szociáldemokrata párt szónoka a munkanélküliség miatt támadta a kormányt a felirati vitában

Bucuresti—Bukarest, december 10. A kamara ma délutáni ülésén napirend előtt Rosenberg beszarábiai képviselő kérdi a hadügyminisztert, hogyan lehetséges az, hogy Beszarábiában 50 éves embereket vonultatnak be és még hozzá olyanokat, akiknek az allampolgárságuk nincs rendezve.

Bogos beszarábiai képviselő cáfolja a beszarábiai állapotokról elterjesztett riasztó híreket, amelyek szerinte nem felelnek meg a valóságnak.

Ezután áttértek a napirendre, amelyen a válaszfelirati vita szerepelt.

Ezután V. V. Stanciu többségi képviselő szólalt fel és hangsúlyozta, hogy a politikai életet meg kell tisztítani, mert a mai fertőzött atmoszféra az egyik legfőbb kerékkötője az ország gazdasági és kulturális fejlődésének. A politikai pártok vezetőit nem ideálok és ideológiai, hanem személyi szempontok vezetik ténykedésükben. Ezután áttért a költségvetési redukció kérdésére és hangoztatja, hogy a tisztviselői fizetésük csökkentését elsősorban a kiszűrésű közalkalmazottak fogják megsínyleni.

Mirescu szociáldemokrata tartja meg ezután beszédét, élesen támadva a nemzeti-parasztpártot, amely két éves kormányzása alatt ugyszólván semmit sem tudott az ellenzéken való programjából realizálni. A pazarlás, a közpénz-pecsételése még mindig nem ismer határt, a munkásság szociális helyzetének megjavítása érdekében mitem tett a nemzeti-parasztpárti kormány. A jelenlegi költségvetés példánakokáért felemeli a hadügyminisz-

A diákmozgalom fennállásának tizedik évfordulója alkalmából Bukarestben mintegy kilen száz diák a főbb utvonalakon tüntetést rendezett. A felvonulás a Leuvarduul Magureanu kezddött, ahonnan az egyetemhez vonultak. Itt rövid istentisztelet volt, majd a diákság a környező uccák villamosaira ugrált fel „Ki a zsidókkal!” felkiáltással. Több járőrelőt inzzaltak.

A bukaresti egyetemeken ma délelőtt diákcsoportok jártak be a tantermeket és meg akarták akadályozni a professzorokat előadásuk megtartásában. Jorga professzor, mint a bukaresti egyetem rektora, három ízben személyesen lépett közbe és akadályozta meg a diákokat tervük végrehajtásában. Néhány tüntető diáktól Jorga utasítására elvették indexeiket.

térium kiadásait, ezzel szemben leszálítja a munkaügyi minisztérium költségvetését. De nem tesz semmit a kormány a munkanélküliség leküzdése érdekében sem.

Ezután Hegedüs Nándor több mint egy óras beszédben ismertette a kamara előtt a nyugdíjasok panaszeit. Elmondta Hegedüs, hogy a nyugdíjasok országszerte a legnagyobb nyomorban élnek. Madgearu határozottan megígérte, hogy a nyugdíjasok problémáját rendezni fogják, de mindeddig intézkedés nem történt. Tiltakozik ama beállítás ellen, hogy a nyugdíjkérdés rendezése ötszázmilliójába kerülne az államnak. Nem tudja, hogy honnan veszik ezt a számot. Kéri a nyugdíjak egységesítését és azután hajtsák végre fokozatosan a nyugdíjemeléseket. Ebben az irányban ígérték hangzattak már el és bár ő megérti, hogy a kormány takarékoskodni akar, mégsem lehet a nyugdíjasok tízezreit a legnagyobb nyomorok kienni. Foglalkozik azokkal a vádakkal, amelyekkel Boila Romuluszt, az esküt nem tett magyar tisztviselő ügyével kapcsolatban érték. Boila Romuluszt ezek a támadások igaztalanul érték, mert az esküt nem tett magyar tisztviselő hasznos elemek, akik az államnak komoly szolgálatakat tehetnek. Ismerteti az erdélyi nyugdíjasok nyomorát, utal Popovici Mihálynak egyik nyilatkozatára, amelyet egyik beszédére válaszul adott. Végül Hegedüs ányújtja a kormányának Horváth József nagyváradi nyugdíjas memorandumát, amelyben szerinte a nyugdíjasok összes problémái tökéletesen vannak feldolgozva.

Kurt Blumenfeld előadása a berlini rádióban Palesztina multjáról, jelenjéről és jövőjéről

A palesztinai zsidóság rendkívüli kolonizációs teljesítményei. Ha az arabok is áttérnek az intenzív gazdálkodásra, elkerülhetők lesznek a konfliktusok

Berlin, december 10. Csütörtökön délután a berlini leadóállomás az Erdélyben is jól ismert Kurt Blumenfeld, a németországi cionista szövetség elnöke-nek előadását közvetítette. Blumenfeld Palesztináról mint egy most alakuló világról beszélt a rádióba és rendkívül élvezetes előadásban többek között ezeket mondotta:

Az egykori Palesztina

Palesztina — mondotta Blumenfeld — még nemrég az európai világ számára mindössze egy történelmi érdekességű ország volt. A törökök uralma alatt állott ez a kicsiny ország, a török közigazgatás pedig igazán semmit sem tett fejlődése érdekében. A megművelésre alkalmas földek nagyrésze nagybirtokosok kicsiny rétegének kezén volt, a földek nem is nagyszámban, de elnyomott fellachok éltek bérlelőként. Az erdőt kiirtották, nem volt árnyék, ellenben számos mocsárterület, a malária tenyészhelyei árasztottak különböző betegségeket. Jaffa és Jeruzsálem között volt egy keskenyvágányú vonat, azonkívül semmiféle használható közlekedési eszköz nem létezett az országban. Az utak el voltak hanyagolva és az ország gazdasági élete olyan fokon állott, amely alig különbözött ama életformától, amelyek arrafelé évezredek óta szokásban voltak. Palesztina nem ismerte a bevándorlást, ellenben évről-évre számos arab utazott ki Amerikába, mert nem volt lehetőség a Palesztinában való egzisztenciára. A tizenkilencedik század második felében Palesztinába vándorolt württembergi protestánsok virágzó kolóniákat alapítottak, ők azonban nem találtak követőkre. Palesztina mint letelepedési ország csak a cionista mozgalom által tett szert különösebb jelentőségre.

A világ zsidói Palesztináért

A cionista mozgalom a zsidó reneszánsz gondolatával függött össze. A világon széjjelzörödött zsidóságnak kellett vállalnia a palesztinai újjáéledést. A cionizmus elég erőt talált a zsidó nép soraiban arra, hogy ezt az országot a zsidóság saját erejéből életre keltse. A cionista világszervezet felhívása nagy visszhangra is talált és kiderült, hogy a zsidók milliói hajlamosak bekapcsolódni a mozgalomba. Az új élet nyelve az ősi héber lett és a cionista igyekezett célja az a szabadság, amelyet ősi országban kell kiharcolni.

A háború vége óta százezer zsidó vándorolt Palesztinába, ahol ma 180 ezer zsidó nemzetiségű lakos él. Az új bevándorlók a legsúlyosabb viszonyok között saját munkájukkal egészen rendkívüli kolonizációs teljesítményt végeztek és teljesen megváltoztatták az ország karakterét.

A zsidók munkája

A maláriát eredményesen leküzdötték, lecsapolták és kiszáritották a mocsarakat és erdőt ültettek. Az ország fontosabb pontjait vasúti hálózat köti össze és zsidó munkások segítségével egészen kitűnő autótutakat építettek. Százhuszonezer dunányi területen új narancsültetvények virulnak. Német országban jól ismerik a jaffai narancsot, amelynek minőségét nagyra tartják, különösen Angliában. A palesztinai banán olyan, mint a kanári szigetek banánja. Belátható időn belül Haifától messze délre, az egész tengerparton gyümölcsösök fognak állni. Az ország belsejében, mindenekelőtt a tágas Jezreel völgyében, a vegyes gazdasság képezi a legfontosabb problémát. Haifában már kész a nagy móló az új kikötő számára. Tel-Orban (Világosság Dombja) már készen áll a villamosági központ, amely néhány hónap múlva az egész országot el fogja látni világossággal és energiával. Az országban a legújabb statisztika szerint 3505 ipari üzem működik, ezek közül 2969-et 1918 óta alapítottak. Ezekből pedig 2688-nak zsidók voltak az alapítói. Az iparban foglalkoztatott emberek száma harmincezer. Hatmillió fontnál nagyobb összeget invesztáltak az utóbbi években építkezésekre.

Munkaadók és munkások

Az újonnan bevándorolt emberek úgy érzik, hogy ők egy alakult világ és új élet teremtoi. Az életreform gondo-

lata legerősebben a szervezett zsidó munkásságban valósul meg. A palesztinai szövetségi élet, hozzáértők szerint, az egész világon a legpéldaadóbb. A héber nyelv és a héber kultúra nagyon jól halad, a héber szellemi élet feltűnő egyetemet mutat. A szociális ellentétek nagyon kevésé vannak kihangsúlyozva. Munkaadók és munkások a közös célt való törekvésükben át vannak hatva egy egységes felelősségérzettel és ez élő kapcsolatot képez közöttük.

A konfliktusok ellenére lehetőség áll fenn egy arabok és zsidók között megteremtendő modus vivendire. Az arab lakosság számára a zsidók bevándorlása gazdasági lehetőségeik feljavítását jelenti. Az arabok földjeit nem sajátították ki a zsidók érdekében, a bérlelőket kártalanították és számos esetben le is telepítették őket. Ha az arab lakosság is átmegy az intenzív gazdaságra, akkor a mostani konfliktusok is elintézhetőek.

Rablóvilág a focsani országúton

Álarcos rablók támadták meg egy törvénytörő bíró autóját, aki azonban revolvárlovóval elriasztotta a banditákat. — A sikertelen támadás után egy luxusautó utasát kirabolták és félholtraverve dobták ki az országútra

Bucuresti—Bukarest, december 10. Tegnap d. u. a Focsani felé vezető országúton vakmerő rablótámadás történt. Macovei törvénytörő bíró nagyobb összegű pénzzel autóját utazott egy közeli helységbe. Az országúton egyik kanyarodónál két állig felfegyverzett álarcos bandita akarta utját állani a bírónak, aki azonban revolvárlovóval elriasztotta támadóit és sikerült elmenekülnie.

A rablók sikertelen vállalkozásuk látán megállították egy ellenkező irányból érkező luxusautót, amelynek utasát kirabolták, majd félholtra verték és othagyták az országúton és elűntek a közeli erdőszegélyben. A szerencsétlen megvert embert vásáros emberek beszállították a focsani kórházba, míg a banditák kézrekerítésére széleskörű nyomozás indult meg.

Tizenhárom mindenre elszánt tudós néz szembe ezen a télen a Novaja-Zemlja viharáival,

hogyan megfigyelhesse a száznapos szibériai éjszaka természetii tüneményeit

A hatalmas sziget keleti pontján két csillagvizsgálóállomást emeltek

Szibéria egyes részei még a mai napig is ismeretlenek. Mérföldnyi területek vannak ezen a fehér hőmézőn, amelyeket talán még sohasem érintett emberi láb. Még kevésbé törődött eddig a tudomány a Jeges tenger legészakibb szigeteivel. Négy évvel ezelőtt alakult meg először a szovjet támogatásával az orosz tudományos akadémia keretében belső egy társaság, amelynek a célja ezeknek a szigeteknek az átkutatása volt. Ezt a munkát el is kezdték, de nem lehet azt mondani, hogy le is fejezték.

Az újonnan alakult társaság különös figyelmet fordított két hatalmas sziget tanulmányozására, amelyet együttes néven Novaja Zemljának neveznek. Ezen a szigetesoporton száz napig nem látnak napot. Az egyik ilyen szigetet legészakibb csúcsán a kutató társaság egy poláris rádióállomást és egy csillagvizsgálót létesített. Ez a két állomás még a nehéz szibériai tél folyamán sem marad megfigyelők nélkül. Tizenhárom bátor mindenre kész ember várja itt elbete, az éven is, hogy tavasszal felváltásukat.

A téli megfigyelők lakásainak berendezése a lehető legegyszerűbb és mindössze egy asztalból, egy ágyból, két székből és egy szekrényből áll. Egy luxus tárgyát azonban magukkal hoztak a tudomány bátor harcosai, hogy valamivel elűzzék a száznapos szibériai éjszaka rémlátomásait — az egy zongora.

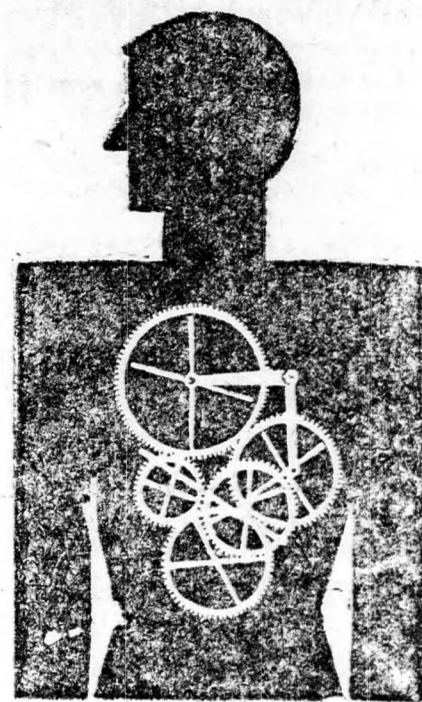
Rövid idővel azután, amikor a hajó,

amely az 1930—31. télre ellátta őket, elhagyta Novaja Zemlját, már utolérték őket az első nehéz megpróbáltatás. Egy ekkor, amely borzalmas erővel végigszáguldott a szigeten, a tengerbe sodorta tüzfakészletük legnagyobb részét és ezért kénytelenek voltak a tengeráramlatban fatörzsekre halászni és a Novaja Zemlját lakó számojelektől élelmiszer ellenében tüzfát eszelelni.

Rádióállomásuk azonban pontosan teljesítette kötelességét és küldte haza a jelentéseket, amelyeknek egyikeben elmondják, hogy november első napjaiban ismét olyan vihar száguldott keresztül szigetükön, hogy hosszú heteken át nem mertek kimozdulni lakóhelyükről. A jelentés elmondja még, hogy a szélvihar után megindult a havazás, amely a házak kijáratait annyira eltorlaszolta, hogy csak hosszú napok munkája árán tudtak ismét a szabadba jutni. Sokat szenvednek ezenkívül a portyázó vadállatoktól is, amelyek — különösen a medvék — komolyan fenyegetik életüket. Lakóhelyüktől harminc-negyen kilométerre fekszik az a megerősített házacskó, amelyben könyveiket és élelmiszereiket tartják. Ha az idő megengedi, akkor kutyaszánjaikon idehajtatnak és egy pár hétre ellátják magukat a tartalékból. A hideg már a november hónapban tühetetlenné válik és vannak olyan napok, amikor a mínusz negyven fok Reaumürt is eléri.

Az egyhangú konzerv táplálék után változatossággal friss halat szerez

Onnek óvnia kell gyomrát

Onnek mindig arra kell gondolnia, hogy a gyomrának szüntelenül emésztetni kell. Alig, hogy étkezés után a gyomra befejezte volna az emésztést. On megint eszik és ha fűszeres, vagy nehezen emészthető ételeket evett, a gyomor már nem bírja az emésztés munkáját elvégezni és savtúltengés fog fellépni. Gyomorfájást, görcsöket érez, az emésztőszervek érzékeny és finom nyálkahártyái gyulladnak lesznek és a fájdalmak minden étkezés után erősebben lépnek fel.

Ezek a zavarok majdnem minden esetben elkerülhetők, ha az első fájdalmak alkalmával

Magnesium-Perhidrol-Merk vesz be. Ez a gyógyszer semlegesíti a felesleges gyomorsavat.

Magnesium-Perhidrol-Merk mindenütt kapható. A savanyu felbőfögést, gyomorégést, a gyenge emésztéssel kapcsolatos rosszulletet és panaszokat megszünteti. Gyógyszerárakban és drogeriákban.

nek be. A Novaja Zemlja halkészlete kifogyhatatlan, de nem ritka modern robinzonok asztalán egy-egy jököm fókacomb vagy medvetalp sem.

Nemzetközi tudományos körökben a sarkutazások mindig a legnagyobb figyelemre számíthatnak. Ezekben a kutatásokban állandóan résztvesznek a Tudományos Akadémiák, a Sarki Kutatási Intézetek és az északi vidékek kolonizálására alakult komiték.

A múlt nyáron egy ilyen expedíció először is a Novaja Zemlja keleti oldalát járta be és három eddig ismeretlen tengeröblöt fedezett fel, amelyeket a kutatók nevei után Szedow, Neupokov és Ruzsanovra kereszteltek el. A hatalmas sziget keleti partján két csillagvizsgáló állomást is emelt az expedíció. Foglalkozott továbbá a tengeráramlások irányának megállapításával és tengeremléység-méréssel is. Ugyanekkor egy másik expedíció a Kolnev-szigetet járta be, amelyet szintén számojelek laknak, akik azonban teljesen el vannak zárva a külvilágtól és soha nem érintkeznek a keleti partokon lévő törzsekkel.

Az összes ilyen expedíciók egyöntetűen megállapították, hogy a Jeges tenger legészakibb részeinek halálománya az egész világon a leggazdagabb. A földterületek állatállománya is igen sokféle, főleg azonban farkasokból és medvékből áll. Egyes kutatások, amelyek ásványföldök ásvány tartalmára vonatkoznak, egyelőre csak teoretikus értékek, mivel nem lehet bányászásra gondolni.

PALYÁZAT

A kisenevű ORT egyesület asztalos iskolájába szakoktatót keres. Szükséges ismeretek: asztaloság, technológia és rajz. Ajánlatok az „Unse Zeit” napilapban, Chisinau, Str. Schmidt 96, D. Polenau címre küldendők.

HIRDESSEN AZ UJ KELETBEN

Az „áldozat

A katonatis

Bucuresti—Bukarest (Az Uj Kelet tudósításai) Az áldozat viselője pénzügyi elöl folytatta az tervezet vitáját, a vici pénzügyminis terjesztésével kapcsolatos felszólalásokra. valamint a cukor felemelésére nem. ügyminiszter, hanem tisztviselőket fizetett foglalkoztatott. Akkora, mint ismeretesen terjesztett a kormány elutasították, ellen és rámutattak, nem pénzárak, valamint állami üzemi magasabb fizetést közalkalmazottak.

Márc végre

Ez a panasz k pénzügyi bizottság lásaiban is. Popov ter választában k autonóm pénztára üzemek tisztviselő másban fognak rész állami tisztviselő ter elismerte, hogy tek hivatalnokai vetéseket huznak, ezeket a fizetéseket tani.

A költségvetési miniszter expozéja hogy a fizetési redjéről kezdődőleg ha levélilletékek és a adójának felemelés ok átmentek a kárában, a kormány entős része azon ellenzi különösen

horribilis megdrágulászínü, hogy ezek az emelések e lak találni, ami a még azt, hogy a korábban le is fogják éki lapok azt a hílap délután, hogy

Banca Nationala legedetlenségét feletés fölött, amelynek tartja. Ezt a hatalmas forrásra kategórikusan meg-

A lap szerint Au országban marad, munkálatokat be ne

Törvénytervezet

Popovici pénzügyi etési tervvel az aszós törvényjavas kamara elé. A töz, hogy megkadály szteriumok költek, hogy valamely zetesí utalványt il, hogy az utaly megfelelő fedezet yásodik szakasza k 31. év folyamán r gteljebb 382 millió k igénybe a m gyves minisztérium előirányzott re egyegyedét minda nybe, amig erre minisztérium a Mon zolt hivatalos de m hatalmazza.

A negyedik szakas állam bevételeinek riumok közötti el ténik királyi dekr rérum meg fogja ves hónap elején, mok mellé beosztók tartoznak eme teres végrehajtá Az állami bevét

Si ruhák, impregnált szövettől, cipők, zsiros bőrből.

Korcsolyák és Cipők

Schuster Emilnél

Az „áldozati költségvetés“ március 1-től szállítja le a tisztviselők fizetését Popoviciu pénzügyminiszter törvényjavaslatot készített a minisztériumok költségeinek megakadályozására

A Banque d'Acceptation 200 millió frankos kölcsönt folyósít tizenöt százalékos garancia mellett

A katonatisztek fizetését nem szállítja le az új költségvetés

Bucuresti—Bukarest, december 10. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A képviselőház pénzügyi bizottsága ma délután folytatta az 1931. évi költségvetési tervezet vitáját, amelynek során Popoviciu pénzügyminiszter válaszolt a költségvetéssel kapcsolatosan elhangzott felszólalásokra. Az utlevél-illetékek, valamint a cukor fogyasztási adójának felemelésére nem tért ki ezuttal a pénzügyminiszter, hanem kizárólag a köztisztviselők fizetésének redukciónál foglalkozott. A köztisztviselők egyesülete, mint ismeretes, memorandumot terjesztett a kormány elé, amelyben élesen tiltakoztak fizetésük csökkentése ellen és rámutattak arra, hogy az autonóm pénztárak, valamint a komercializált állami üzemek tisztviselői jóval magasabb fizetést huznak, mint a többi közalkalmazottak.

Március elsejétől hajtják végre a fizetésredukción

Ez a panasz kifejezésre jutott a pénzügyi bizottság tagjainak felszólalásaiban is. Popoviciu pénzügyminiszter válaszában kijelentette, hogy az autonóm pénztárak és komercializált üzemek tisztviselői ugyanolyan elbánásban fognak részesülni, mint a többi állami tisztviselő. A pénzügyminiszter elismerte, hogy az autonóm intézetek hivatalnokai valóban nagyobb fizetéseket huznak, de kijelentette, hogy ezek a fizetéseket le fogják szállítani.

A költségvetési bizottság a pénzügyminiszter expozéja után elhatározta, hogy a fizetési redukción március elsejétől kezdődőleg hajtják végre. Az utlevél-illetékek és a cukor fogyasztási adójának felemeléséről szóló javaslatok átmentek a költségvetési bizottságban, a kormánypart képviselői jelentős része azonban határozottan ellenzi különösen az utlevél-illetékek korábbi megdrágítását. Eppen ezért valószínű, hogy a képviselőházban ezek az emelések erős ellenzékre fognak találni, ami azonban nem jelenti még azt, hogy a kormányt ebben a kérdésben le is fogják szavazni. Az ellenzéki lapok azt a hírt kolportálták tegnap délután, hogy Roge Auboin, a Banca Nationala külföldi ellenőre, légedetlenségét fejezte ki a költségvetés fölött, amelynek összegét túlzottan nagy forrásra való hivatkozással kategorikusan megcáfolja.

A lap szerint Auboin mindaddig az országban marad, míg a költségvetési munkálatakat be nem fejezik.

Törvénytervezet a minisztériumok pénzpocsékolásának megakadályozására

Popoviciu pénzügyminiszter a költségvetési tervezettel egyidejűleg hétszázötven törvényjavaslatot is terjesztett a kamara elé. A törvényjavaslat célja az, hogy megakadályozza az egyes minisztériumok költségeit s különösen azt, hogy valamely minisztérium kifizetési utalványt boesásson ki, anélkül, hogy az utalványozott összegre megfelelő fedezet volna. A javaslat második szakasza kimondja, hogy az 1931. év folyamán rendkívüli hiteleket legfeljebb 382 millió lej erejéig vehetik igénybe a minisztériumok. Az egyes minisztériumok a költségvetés előirányozott rendkívüli kiadásait egyengeted mindaddig nem vehetik igénybe, amíg erre őket a pénzügyminisztérium a Monitorul Oficialban közzétett hivatalos dekrétum útján fel nem hatalmazza.

A negyedik szakasz kimondja, hogy az állam bevételeinek az egyes minisztériumok közötti elosztás havonkénti királyi dekrétum útján. Ez a dekrétum meg fogja állapítani minden egyes hónap elején, hogy a minisztériumok mellé beosztott pénzügyi ellenőrök tartoznak eme rendelkezés lelkiismeretes végrehajtásáról gondoskodni. Az állami bevételeket továbbra is

a Banca Nationala folyószámlájára fogják befizetni.

A kiegészítendő talpraállításra fogják fordítani a francia kölcsönt

Bucuresti—Bukarest, december 10. Popoviciu pénzügyminiszter tegnap tartott sajtóexpozéja után hosszasan elbeszélgetett az újságírókkal. A miniszter kijelentette, hogy a jelzáloghitelintézet megteremtéséhez a francia köl-

cson útján felveendő 70 millió dollár tulságosan kevés és ezt az összeget éppen ezért a leginkább szorongatott helyzetben lévő kiegészítendő talpraállításra fogják fordítani.

Tegnap egyébként véglegesen megtörtént a Banque de Acceptation és a román kormány között folyó kölcsöntárgyalások szerződésének megkötése, melynek értelmében a francia bank 200 millió frankos kölcsönt folyósít

Romániának 15 százalékos garancia mellett. A tárgyalások folyamán sikerült elsimítani a Banca Nationala által támasztott nehézségeket a szerződésstervezet néhány pontjának megváltoztatása révén. Az ezután felveendő második és harmadik kölcsönt, amelynek összege hetvenmillió dollár lesz, ipari és mezőgazdasági beruházásokra fogják felhasználni.

Nem szállítja le a tisztviselők fizetését

Bucuresti—Bukarest, december 10. A délutáni lapok értesülései szerint az uralkodó kívánságára Miron Christea és Sarateanu volt régensek fel fogják ajánlani a parlamentnek 150 ezer lejes havi nyugdíjuk 22 százalékát.

A hadügyminisztériumban tegnap este a legfőbb hadügyi bizottság ülést tartott, amelyen foglalkoztak a kormány azon szándékával, hogy a tisztviseléseiben is redukción vigyenek keresztül. Az elhangzott felszólalások során megállapították, hogy a tisztviseléseinek leszállítása teljesen lehetetlen, mert a tisztikarnak különösen az uniformis beszerzésénél vannak horribilis kiadásai.

Argetoianut forma szerint is kizárták a liberális pártból

A liberális párt végrehajtóbizottságának egyetlen tagja sem emelkedett Argetoianu védelmére

Bucuresti—Bukarest, december 10. A liberális párt végrehajtóbizottsága ma délután tíz órai kezdettel ülést tartott, amelyen Bratianu Vintila elnököt, Bratianu nagyobb expozéja után nyitotta meg az ülést, amelyben hangsúlyozta, hogy a liberális párt évtizedes politikai elveit soha nem változtatta meg és ma éppen olyan töretlenül áll a román nemzet védelmében, mint évtizedekkel ezelőtt. Ma, a rendkívüli viszonyok között, még inkább szükség van a párt kohéziójára. Az országot olyan kormány vezeti, amelynek működése ellen az egész ország közvéleménye tiltakozik. Ezt az elégedetlen közvéleményt képviseli ma a liberális párt, amely a parlamentben újból felvette a régi küzdelmet igazságainak kiharcolásáért. Egyéni véleménynyilvánítások, akciók

és pártalakítások nem zavarják meg a párt egységét. A párt fennáll akkor is, ha egyes régi tagjai pártokat alakítanak maguknak, vagy egyéni véleményüket a párt elveivel nem egyeztetik össze és azokat a nyilvánosság előtt is hangoztatják. A közelmúltban történtek ilyen sajnálatos események, amelyekkel a párt vezérőrbizottságának foglalkoznia kell.

Ezután Bratianu rátért beszédének tulajdonképpeni tárgyára és Argetoianu magatartását ismertette. Hangsúlyozta, hogy Argetoianu legutóbbi nyilatkozatai szöges ellentétben állanak a liberális párt programjával és bár Argetoianu arra vonatkozólag, hogy a liberális pártból kilép, nem tett nyilatkozatokat, ez azt jelenti, hogy a párt ideo-

lógijától eltávolodott. Ilyen körülmények között Argetoianu nem maradhat meg a liberális párt tagjai sorában. Kéri, van-e valakinek ellenvetése ama indítványra ellen, hogy Argetoianu a párt tagjainak sorából kizárják.

A jelenlévők Bratianu beszéde után sorra emelkedtek fel és jelentették ki, hogy nem tiltakoznak Argetoianu kizárása ellen. Ekkor az elnök Bratianu Manolescu-Strungát bizta meg a határozat megszövegezésével, melynek alapján Argetoianu a liberális pártból kizártnak tekintik. Ugyancsak kizárta a párt tagjai sorából Vasilescu Valian és Ionescu Alexandru párttagokat, akik Bratianu Gheorghe hívei. A liberális párt irodája Argetoianu kizárásáról közzéadott tájékoztatót a bukaresti sajtót.

A máramarosi nyomor tanulmányozására kiküldött bizottság hatvanmillió lej hitel megszavazását kéri a közmunkák megkezdésére

Bucuresti—Bukarest, december 10. Dr. Riscner Jozsef és dr. Lazar ilies kamarai képviselők intervencioja nyomán a kormány elhatározta, hogy sürgős intézkedéseket fog foganatosítani a máramarosi lakosság nyomorának enyhítése érdekében és bizottságot alakított Andrei professor elnökelete alatt, utasítva ezt a bizottságot, hogy tervezetet dolgozzon ki és tegyen gyakorlati természetű javaslatokat a nyomor leküzdésével és Máramaros gazdasági fellendítésével kapcsolatban. A bizottság memorandumot dolgozott ki, amelyet Andrei professor bemutatott ug yaz uralkodónak, mint a kormánynak. A memorandumban a bizottság javasolja, hogy a borsajacobi iparvasutat Aknasugatag és Nagybanja közé helyezték át ezenkívül pedig 60 millió lej megszavazását kérték közmunkálatok céljaira.

Több más javaslatot is tett az Andrei professor elnökelete alatt működő bizottság, amelynek előterjesztései alapján a kormány elhatározta, hogy Aknasugatag és Nagybanja között 35 kilométer hosszúságban vasutvonalat fog építtetni. Ezenkívül 20 vagon kukoricát osztanak ki az inséges lakosság között, még pedig azzal a feltétellel, hogy a kukorica ellenében a parasztok tartoznak bizonyos közmunkákban résztvenni. Harmincmillió lej rendkívüli hitelt szavaz meg a kormány utépítési célokra. Ebből az összegből Havasmező, Luhi, Copilas, Jalomita és Viznic közötti utvonalat fogják kiépíteni. Ezenkívül tanulmá-

nyozza a kormány az állattenyésztés előmozdításának és megszervezésének lehetőségeit.

A máramarosi nyomort a fenti kormányintézkedések kétségtelenül nem fogják megoldani. A Mironescu-kormány iniciatíváját azonban biztató kezdetnek tekinthetjük. Első ízben történt meg hosszú esztendő óta, hogy a

kormány pozitív intézkedéseket kíván a nyomorgó máramarosiak érdekében foganatosítani azoknak az érdekében, akiknek végtelen nyomorát és szenvedéseit az Uj Kelet egy pillanattal sem szünt meg az ország közvéleménye elé tárni és felhívni erre a problémára a mértékadó körök figyelmét.

A vádtanács is megerősítette dr. Caba kolozsvári ügyvéd letartóztatási végzését

Több bűnvádi feljelentést tettek a rendőrségen Caba dr. ellen

Cluj—Kolozsvár, december 10. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A kolozsvári ügyészség ma délután letartóztatási végzést foganatosított dr. Caba Vasile kolozsvári ügyvéd ellen, aki ellen sikasztás címén több feljelentést tettek a kolozsvári rendőrségen. Az egyik feljelentő Rubin Sámuel kereskedő, aki dr. Cabával állandó összeköttetésben állt. Rubin ugyanis dr. Cabára bizta rosszul fizető vevőinek perlését a költségeket azonban Cabának kellett az inkasszált összegekből levonnia. Dr. Caba a vevőktől mintegy harmincezer lejt inkasszált és nem számolt el Rubinnak, aki többszörös sürgetésére sem tudta az ügyvédől pénzt inkasszálni. Ekkor Rubin bűnvádi feljelentést tett Caba ellen. Szilágyi Irén tisztviselőnőtől házvársárlás céljaira

12.000 lejt vett fel dr. Caba, azonban ezzel sem számolt el. Boár Imréné, vidéki asszony egy bekebelezésére 8 ezer lejt adott át Cabának, azonban Caba sem az átírást nem teljesítette, sem a pénzt nem adta vissza Boárnének.

A három feljelentést az ügyészség dr. Dunca Gerő vizsgálóbíróknak osztotta ki, aki ma hallgatta ki először dr. Cabát. A több mint másfélórás kihallgatás eredményeként dr. Dunca Gerő elrendelte az ügyvéd letartóztatását. A törvényszék vádtanácsa még ma tárgyalás alá vette az ügyet és elrendelte Caba ellen a harmincnapos vizsgálati fogságot. Dr. Caba fellebbezéssel élt a táblához a vádtanács döntése ellen.

nia kell
hrát

a kell gondolnia,
k szüntelenül
t. hogy étkezés
jezte volna az
t eszik és ha fü
emészthető éte
r már nem bírja
át elvégezni és
állépní. Gyomor
t. az emésztőszer
nom nyálkahár
ék és a fájdalmak
erősebben lép

najdnem minden
ha az első fáj

hidroi-Merk
egyszer semlegesíti
savat.

hidroi-Merk
A savanyu fel
gést, a gyenge
atos rosszullet
mint. Gyógyszer
akban.

Zemlja halkészlete
em ritka modern
egy-egy jókora
vetalp sem.

mányos körökben
dig a legnagyobb
nak. Ezekben a
főan résztvesznek
odémik, a Sark
s az északi vidé
akult komité.

gy ilyen expedíció
Zemlja keleti ol
áram eddig isme
fedezett fel, ame
vei után Szedow,
novra keresztes
sziget keleti part
gáló állomást is

Foglalkozott to
lások irányának
s tengermélység
ekkor egy másik
szigetet jarta be.

amajedek laknak
en el vannak zár
oha nem érintkez
lévő törzsekkel.

pedíciók egyönté
k, hogy a Jeges
részeinek halállo
fágon a leggazda
ek állatállománya
g azonban farka
áll. Egyes kuta
ánvföldek ásvány
nak egyelőre csak
mivel nem is le
dolni.

ZAT
resület asztalos is
teres. Szükséges is
technologia és rajz
Zeit" uapilaphoz
dt 36. D. Polenau

UJ KELETBEN

Felhívás Erdély és Bánát zsidóságához a népszámlálás ügyében

Zsidó Testvérek!

A küszöbön álló népszámlálás nagy horderejű eseménye lesz az ország egész lakosságának.

A megbízható statisztika a modern államélet és közigazgatás leg nélkülözhetetlenebb előfeltétele. Ezért minden állampolgárnak egyénileg is érdeke, hogy pontos és elfogulatlan számadatok tükröztessék vissza az ország igazsághelyzetét. De még fokozottabb mértékben érdeke ez az itt élő népkisebbségeknek, akiknek számára a készülő statisztika jogok, vagy jogfosztások forrásává válhat. Eppen ezért minden kisebbségi polgárnak elsősorú kötelessége öröködni azon, hogy a népszámlálási ívek pontosan és az igazságnak megfelelően töltsenek ki.

Az erdélyi és bánati zsidóság jövője szempontjából egyenesen létkérdés a népszámlálási ívek helyes kitöltése. Hisz egyedül a zsidó kisebbség az, amelynek nemzeti hovatartozását a multban vitássá tették és még ma is vitássá teszik. Nagyon sokan vannak, nemcsak többségi, de kisebbségi részről is, akik a zsidó lakosság számában rejlő erőt a magukénak szeretnék tekinteni s ezért a mostani népszámlálás az erdélyi és bánati zsidóság számára egyúttal vallomástétel is kell legyen amellyel, hogy mint önálló népi kisebbség igényt formál mindazon jogokra, amelyek a népi kisebbségeket a békeszerződések és az ország törvényei alapján megilletik.

Az ez év december 30-án megejtendő népszámlálás eredményétől függ az, hogy milyen mértékben fogjuk tudni biztosítani a magunk számára ezeket a jogokat. Ettől függ, hogy követhetünk-e zsidó iskolát az államtól és mennyit, hogy iskoláink, hitközségeink, diákmenzaink kapjanak-e segínyt és mennyit, hogy az állam, a megye és község ügyeinek igazgatásában a zsidóság igényt tarthat-e részvételre és milyen arányban stb.

Ez a népszámlálás egyúttal népszavazás is, amelyen az ország különböző nemzetiségű lakosai hitet tesznek népi hovatartozásuk mellett. Minden elkallódott szavazat a zsidó kisebbségi jogok esélyeit gyöngíti.

A népszámlálási ív összes rubrikái konkrét kérdésekre kérnek feleletet, amelyeknek megválaszolása nem képezi egyéni mérlegelés tárgyát. Egyetlen rovat van, amelynek mikénti ki-

töltése mindenkinek szabad elhatározási joga. Ez a nemzetiségi rubrika.

Minden zsidónak népe és önmaga iránti kötelessége, hogy a nemzetiségi rovatban zsidónak vallja magát.

Aki ebben a rovatba mást ír be, az

nemcsak az objektív igazság ellen vét, de meggyöngíti a zsidó egyéni és kollektív jogokért folyó küzdelem frontját.

Zsidó Testvérek!

Legyetek résen és gondolatok jö-

vőtökre! A népszámlálás alkalmával tegyetek hitet zsidó voltotok mellett, mert egyedül ezzel teremthetitek meg a zsidó népi lét biztos alapját.

Cluj, 1930 december 7.

Az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség politikai bizottsága

JAMBOR FERENC
főtítkár.

Dr. FISCHER JÓZSEF
elnök

Képviselők és szenátorok csak egyetlen vállalat igazgatótanácsának lehetnek tagjai

Egy kormánypárti képviselő parlamenti iniciatívára törvényjavaslatot terjeszt a parlament elé, amely szerint magánszemélyek csak három vállalat igazgatótanácsának lehetnek tagjai

Bucaresti—Bukarest, december 10. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A kamara törvényhozási bizottsága tegnap délután kezdte meg az álláshalmozások elleni törvényjavaslat vitáját. A javaslatot, mint ismeretes, Mironescu miniszterelnök terjesztette a képviselőház elé és annak célja az, hogy megakadályozza az állami tisztviselőket és általában a közalkalmazottakat abban, hogy egyidejűleg több állást töltsenek be és több fizetést huzzanak az államtól.

A bizottság hosszas vita tárgyává tette, vajjon képviselők és szenátorok,

vagy köztisztviselők lehetnek-e ugyanakkor az autonóm pénztárak igazgatótanácsának tagjai is. Szavazattöbbséggel elhatározták, hogy parlamenterek, vagy köztisztviselők csak egyetlen igazgatótanácsi tagságot tölthetnek be. Elhatározták továbbá, hogy a miniszteriumok államtitkárai sem lehetnek a komercializált és autonóm üzemek igazgatótanácsának tagjai.

Ez a törvényjavaslat, amely csupán az állam vállalataira intézkedik, nem elégitette ki a többségi képviselők egy részét, akiknek nevében Vasilescu

Nottara parlamenti iniciatívából törvényjavaslatot terjesztett a kamara elé, az igazgatótanácsi tanácsok tülhalmozása ellen. A törvényjavaslat kétszakaszos és kimondja, hogy senki sem lehet, legfeljebb három részvénytársaság igazgatótanácsának tagja, administrator-delegue pedig csak egyetlen pénztáratétnél lehet. A törvényjavaslat második szakasza büntetésként kéri, hogy mindazok, akik a törvény rendelkezései ellen vétnek, tantiemük, vagy fizetésük háromszorosát fizessék le az államnak.

Az olasz munkanélküli munkások hatalmas tüntetést rendeztek több városban a fasiszta rezsim ellen

Az éhezők kenyeret követelnek és kenyeres kocsiakat fosztanak ki. Az idegenek hagyják el a városokat

Róma, december 10. A fasiszta kormány általános árredukáló rendelkezése egyelőre még igen sok zavarra szolgáltat okot Olaszországban. Különösen azok a kiskereskedők érzik a rendelet hátrányait, akiknek még régebbi beszerzési árujuk van, mivel ezt csak nagy veszteséggel tudják eladni. A hatóságok eljárást indítottak több olyan kereskedő ellen, akik még ragaszkodtak a régi árákhoz.

Igen nagy az elkeseredés a munkáság körében, mivel a közszükségleti cikkek olcsóbbodása egyelőre nem érezhető olyan mértékben, amennyire a munkabéreket leszállították. A kormány rendszabályai a munkanélküliek körében egyáltalában nem érzetik a

hatásukat, mivel a munkanélküliek száma egyáltalán nem csökkent.

Turinban az utóbbi napokban viharos lefolyású uceai tüntetések voltak. A munkanélküli bányászok felvonultak a fasiszta ház elé, majd onnan a prefektúra elé mentek. A tüntető menetben táblákat vittek a következő felirattal:

— Miattunk élhet Mussolini, de adjatok kenyeret!

Az egész városban plakátokat ragasztottak ki, amelyeken ugyancsak kenyeret követelnek és éles kitételeket használnak a faszim ellen. A feligazgató tömeg szombat délután két kenyeres kocsiat kifosztott. Eddig négy

száz munkást letartóztattak. A városban óriási az izgalom és igen sok idegen elutazott, több külföldit pedig a rendőrség szőlított fel, hogy hagyják el a várost, mivel a hatóságok nem akarják, hogy az idegenek szemtanúi legyenek a zavargásoknak.

Luganóban és Modenában is több katonai kenyérkocsit megrámtak és kifosztottak a munkanélküliek. Ezekben a városokban is számos letartóztatás történt.

A fasiszta szervezetek több városban kénytelenek voltak ingyen kenyereket osztogatni a munkanélküliek között, nehogy ott is megismétlődjenek a turini tüntetések.

A német birodalmi gyűlésben a többség leszavazta a szélsőségeseknek a külpolitikai vitára vonatkozó javaslatát

Megegyezés jött létre a főtisztviselői állásoknak kizárólag centrupártiakkal és szocialistákkal való betöltésére? Betiltották a pálinka kiszolgáltatását

Katasztrófális arányokban nő a munkanélküliek száma

Berlin, december 10. A birodalmi kormány tegnap a birodalmi gyűlésben újbb győzelmet aratott. Leszavazták a szélsőségesek azon indítványát, hogy ma kezdjenek széleskörű vitát a külpolitikai helyzetéről.

A többség elutasította a javaslatot. Az indítvány mellett csak a német nemzetiek, a nemzeti szocialisták és kommunisták foglaltak állást. A többi pártok, még a kormányban helyet nem foglaló pártok is, abból a megfontolásból, hogy a vita a mai feszült külpolitikai helyzetben Németországnak csak kárára válhatik, elutasító állás-

pontra helyezkedtek.

A porosz kormány részéről egyébként hivatalosan megeafolták a nemzeti szocialisták és a német nemzetiek lapjaiban megjelent azon híreket, hogy Brüning kancellár és Wirth belügyminiszter, mint a centrum és Braun porosz miniszterelnök és Breitscheid képviselő, mint a szocialisták megbízottai a két párt között titkos megegyezést kötöttek volna ötévi időtartamra, mely idő alatt a magasabb főhivatalnoki állásokot kizárólag a két párt tagjai közé sorozott személyiségekkel töltenék be.

A berlini rendőrfőnök tegnap betiltotta a szabad ég alatti felvonulásokat, népgyűléseket és tüntetéseket. Ezzel egyidejűleg eltiltották pálinka kiszolgáltatását 3 és 9 óra közötti időben a nyilvános helyiségekben.

Berlin, december 10. A birodalmi területen a munkanélküliek száma december elején több volt, mint 3 millió 750 ezer. Ebből 2 millió 350 ezer munkanélküli részesült segélyezésben. Két hét alatt a munkanélküliek száma mintegy kétszáz ezerrel emelkedett. Ezek közül 127 ezer lépett be a segélyezett közé.

Ugyvédi határ-időnapló 1931

Teljes angolvaszonkötésben

480 Lei

Vidékre utánvétellel küldi:

Lepage, Cluj

Uj! Megnyilt Uj HOTEL-NORD

szálloda
BUKAREST, CALEA GRIVITEI 169
(az északi pályaudvar mellett)

Teljesen új épület, modern confort, hideg és meleg víz, fürdőszoba, központi fűtés, lift. — Telefon 332-84. — Nagyon mérsékelt árak. — Utazók árkedvezményben részesülnek

Nézzé meg a Rózsa Royal drogueria kirakatait és meggyőződik mélyen leszállított

karácsonyi reklám árainról

Permetezők díszes kiállításban, parfüm- és szappan-caseták, manikür-, fésű- és uti-felszerelések, kölni vizek, illatszerek

óriási-olcsó választékban

RÓZSA ROYAL drogueria, CLUJ, PIATA UNIRII 26. szám

A állásfo

az és

Cluj—Kolozs Kelet tudósító Országos Szöv. gozata tegnap tartott, amelye dor, a kerület költségvetési t esolatos adómó különösen a ga javaslattal sze szerü vélemény A gyűlésen ből kiderült, ho ság vegyes érze nalizáló bizotts A gyáriparosok nek tartják a való szervezke takoznak az ell désre utalt vál lapított tervez üzleti tárgyalás telenek üzleti gadni. Ami a k többi évek leg nyének minősít alakult ki, hog tés végösszegén lett volna szab tudomásul vett építését a korm kezdette meg s rétegek adóter re halasztották lenségüknek a l évők amiat, l vény módosítá ket ismételten vita után elha vetések törvéntását monstre független bíró kiprovokálni.

Elhatározták, fognak az új tosan kidolgoz lyesen tiltakoz illetek 15—20 ami elsősorban fog súlyosan ne teli előirányzás rosok tiltakozn bevételek tété másfélmilliárd vezetői szerint

B orto

A Az és

Dés, decemb dósítójától.) A resszus, amel első napi mun adott, éjjel 11 a jelölőbizotts zással. A chasz paganda indu listájukat győ ortodox párt tan és méltó Győzelemre már azért sen szereplő rabbi koroltak, hogy lést. Voltak dox delegátus tak vonulni. az eredményt. jelölő listája A jelölőbizotts mi, mihályfa posi, a barbes geni, a tasnád Világi tagok: biu), Josovits lich Ferenc (hám (Temes (Somlyó), Cz gyes), Rottma Eisik Lefkov Mózes (Ludas Baruch Hend Schey (Beszt

Az erdélyi gyáripár állásfoglalása a költségvetésről

az adómódosítási javaslatokról és a gabonaértékesítési tervezetről

Cluj—Kolozsvár, december 10. (Az Uj Kelet tudósítójától). A Gyáripárosok Országos Szövetségének kolozsvári tagozata tegnap nagyfontosságú gyűlést tartott, amelyen dr. Bősörményi Sándor, a kerület ügyvezető igazgatója, a költségvetési tervvel, az azzal kapcsolatos adómódosítási javaslatokkal és különösen a gabonaértékesítési törvényjavaslattal szemben szögezte le szak-szerű véleményét.

A gyűlésen elhangzott felszólalásokból kiderült, hogy az erdélyi gyáripáros vegyes érzelmeivel szemléli a racionalizáló bizottságok eddigi munkálatait. A gyáripárosok szükségesnek és helyesnek tartják a racionalizálás céljából való szervezkedést, de egyhangúan tiltakoznak az ellen, hogy az együttműködésre utalt vállalatok hivatalból megállapított tervezetek szerint, megfelelő üzleti tárgyalások nélkül legyenek kénytelenek üzleti megállapodásokat elfogadni. Ami a költségvetést illeti, azt az utóbbi évek legbátrabb komrányzati tényének minősítették, bár az a vélemény alakult ki, hogy az 1931. évi költségvetés végösszegének a 30 milliárd lejt nem lett volna szabad túlhaladnia. A gyűlés tudomásul vette, hogy a közterhek leépítését a kormány az agrárterületek felé kezdte meg s az ipari és kereskedelmi rétegek adóterheinek leépítését későbbre halasztották el, de ismételt elégedetlenségüknek adtak kifejezést a jelenlévők amitt, hogy a forgalmi adótörvény módosítására vonatkozó kérései ket ismételtelen nem teljesítették. Beható vita után elhatározták, hogy az adókievetések törvénytelenségének megállapítását monstre perek beindításával és független bíróságok ítéleteivel fogják kiprovokálni.

Elhatározták, hogy részletes bírálatot fognak az új költségvetéssel kapcsolatosan kidolgozni. A gyáripárosok erősen tiltakozni kívánnak az utlevél-illetékek 15—20 szoros felemelése ellen, ami elsősorban az exportkereskedelemlre fog súlyosan nehezedni. A másik bevételi előirányzás, amely ellen a gyáripárosok tiltakozni kívánnak, a szeszadó-bevételek tétele, amely nem is egész másfélmilliárdban van felvéve. Az Ugir vezetői szerint ez az előirányzás azt lát-

szik bizonyítani, hogy a kormány nem gondol komolyan a mai feketeszesz rezsim megváltoztatására. Mélyreható vita indult meg ezután a Madgearuféle gabonaértékesítési javaslat körül. Az ügyvezetőség előterjesztései, valamint Lázár Simon tordai társelnök, dr. Germann Laurean alelnök, dr. Kepich Akos és Herskovits Imre hozzászólásai után az Ugir kolozsvári vezetősége a javaslatot egyhangulag elhibáztattak és végrehajthatatlannak minősítette. A javaslat ugyan azzal a programmal készült, hogy a törvény alapján beszedendő másfélmilliárd lejjel a mezőgazdakat fogja a kormány felsegíteni, — a törvény igazi rációja azonban az, hogy a fenti összeg egyharmadát a kincstár kapja, egyharmadát a közigazgatási és más mellékelőkre fordítják, egyharmadát pedig az exportkereskedelemlre kapja meg. Legjobb esetben tehát csak az egy harmadának egyharmada jutna vissza az exportgabonát termelő gazdarétegekhez. Ezzel szemben viszont a nem export gabona ára a gyakorlatban a normális árnál is alacsonyabb áron fog fixirozódni. A javaslat a városi lakosságra, sőt Erdély falusi lakosságának jórészeire is ezerlejes fejadót ró, anélkül, hogy ezzel a gabonatermelő mezőgazda rétegeknek segítséget adna.

Mindezeket felül azonban az Ugir kolozsvári vezetősége a javaslatot végrehajthatatlannak is tartja a következő okokból:

Tekintve, hogy körülbelül kilencezer malom működik és szükség esetén rövid idő alatt ugyanannyi házi és vizimalom állítható fel, könnyen megjósolható, hogy a törvény életbeléptetése esetén néhány hónapon belül az országban má csak „fekete” kenyér lesz kapható. Ma ugyanis a malmos megelégedett, ha egy vagon buza megőrésén 3—4000 lejt keres, viszont világos, hogy a vagononként 15 ezer lejes differenciát kitevő boléta zsebvégadásának reményében azonnal akadnak bérlőtársaságok, amelyek bevezetik az adózatlan liszt gyártását. Az Ugir a törvényjavaslattal a napirendről való levételét fogja éppen ezért a kormánytól kérni.

Adminisztratív ügyek letárgyalása után a gyűlés végetért.

Friss mint a tavaszi nap virradata...

a Perle de Paris illata a jóízű hölgyhöz szól

Légis és finom illata, — a Perle de Paris hódolat a női báj előtt.

Eau de Cologne

Perle de Paris

distillée par

Lady

Perle de Paris-Rouge et Noir-Jockey Club-Corso

TALÁN csak egy jelentéltelen semmi-ség az az utolsó mozdulat, amellyel a nő befejezi öltözködését: a parfüm használata; de egy egyéni, kényes és végtelenül jellemző semmiség. Ugyanannyi finomság és izlést tanúsíthat ebben, mint magában az öltözködésben. Ez oka annak, hogy a disztíngvált hölgy általában a Perle de Paris-t választja.

A Perle de Paris finom és friss illata bizonyosan hizeleg diszkret izlésének, de választását erősen befolyásolja ennek a kölnivíznek az eredete is. A Perle de Paris Lady gyártmánya, a szépség specialitái készítik a legisztabb és legjobb anyagokból.

A Perle de Paris megfelel a legkényesebb bőrnak; a bőrt finomná, bársonyossá és frissé teszi és a nőnek azt a finom báj kölcsönzi, azt a meghatározhatatlan kedves semmiséget, amelynek intim jelentőségét mindannyian olyan jól ismerjük.

Befejeződött a dési ortodox konferencia

A titkos szavazáson a chaszid-párt listája győzött. Az ortodox iroda új vezetőségének 25 rabbi, 30 világi és 10 póttagja van

Dés, december 10. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Az ortodox zsidó kongresszus, amelynek megnyitására az első napi munkájáról az Uj Kelet hírt adott, éjjel 11 órakor választotta meg a jelölőbizottság tagjait titkos szavazással. A chaszidok részéről élénk propaganda indult meg arra, hogy saját listájukat győzelemre juttassák. Az ortodox párt ezzel szemben nyugodtan és méltóságteljesen viselkedett. Győzelemre nem igen volt kilátása már azért sem, inthogy a listáján szereplő rabbiakra lelki kényszert gyakoroltak, hogy ne fogadják el a jelölést. Voltak helyzetek, amikor az ortodox delegátusok teljesen vissza akartak vonulni. Éjjel után hirdették ki az eredményt. Eszerint a chaszidok jelölő listája száz szavazatot kapott. A jelölőbizottság tagjai lettek: a halmi, mihályfalvai, a székelyhídi, a láposi, a barbestii, riscovoi, a szászrégeni, a tasnádi és marosújvári rabbi. Világi tagok: Kinclicher Hersch (Sibiu), Josovits Léó (Sziget), Ordentlich Ferenc (Dés), Schönbrum Ábrahám (Temesvár), Kohn Ábrahám (Somlyó), Czitrom Benjámin (Medgyes), Rottmann József (Nagyvárad), Eisik Lefkovits (Margita), Heller Mózes (Ludas), Seif S. (Nagyilonda), Boruch Hender (Halmi) és Nachum Schey (Beszterce). A kisebbségben

maradt ortodox listán, amely 57 szavazatot kapott, a következők szerepeltek: A dési, a szigeti, a nagyvárad, a segesvári, a szilágysomlyói, a tordai, a marosújvári, a halmi, a visói és a szászrégeni rabbi. Világi tagok: Ordentlich Ferenc, Z. Elefánt (Visó), Kestenbaum Mayer (Várad), S. M. Heller (Ludas), Kohn Ábrahám (Somlyó), Tischler Mór (Kolozsvár), Friedmann Efráim (Temesvár), Szmul Mihály (Sziget), Rachmut Izrael (Beszterce) és Gábel Sámuel (Marosvásárhely).

A gyűlést szerdán reggel kilenc órakor folytatták és pedig a jelölőbizottság munkájával. Az érdelemes gyűlést délelőtt 11 órakor nyitotta meg Rosenzweig Jakab dési hitközségi elnök. Kéri a résztvevőket, hogy mellőzzenek minden személyeskedést és lehetőleg higgadtan és objektíven tárgyaljanak.

Hirsch Jakab (Nagyvárad) előterjeszti a nagyvárad konferencia következő határozati javaslatát: „A nagyvárad konferencián megjelent hitközségek azzal biztak meg bennünket, hogy a dési országos konferencián is tegyünk kísérletet programunk megvalósítására, nevezetesen arra, hogy szervezessék az országos ortodox zsidó iroda keretei között egy az iroda mellé rendelt gazdasági és poli-

tikai szekció.

Tekintettel arra, hogy magatartásunk az országos képviselőbe való választásokra az ebben a kérdésben elért eredményektől függ, arra hívjuk föl a tisztelt kongresszust, hogy előbb tüzze napirendre ezt a kérdést és csak azután ejtse meg a választásokat“.

Ullmann Ábrahám (Nagyszalonta) tóraellenesnek minősíti a várad konferenciát, mert az a rabbi részvétele nélkül folyt le. A javaslatot elveti és arra kéri a konferenciát, hogy ne is tárgyalják. Friedmann Efráim (Temesvár) nem helyesli, hogy a javaslatokkal kapcsolatban presztizskérdést csinálnak a várad konferenciából. Kestenbaum Mayer (Oradea) beszéde után a többség úgy határozott, hogy a javaslat tárgyalását elhalasztják.

A visói rabbi ismét a konferencia elé terjeszti a zsidó katonák rituális élelmészére vonatkozó javaslatát. Az

ügyet kiadják a később megválasztandó gazdasági és politikai szekciónak.

Weinberger Mór (Torda) javasolja, hogy az ortodox zsidóság küldöttségben kérje öfelségétől a királytól a zsidó tanulóknak a szombati irás alól való felmentését az állami iskolákban. A javaslatot nagy lelkesedéssel fogadták el és ezzel a délelőtti ülés beáruult.

A délutáni ülésen Schwartz Jakab bejelenti, hogy a szatmári, nagyvárad és kolozsvári hitközségek nevében visszavonul a konferenciáról és jelölését nem fogadja el. Ezután a titkos szavazás útján megválasztott chaszid-párti jelölőbizottság előterjeszti az új vezetőség névsorát, amelyet egyhangulag elfogadtak. Az új vezetőségnek 25 rabbi, 30 világi és 10 póttagja van.

A dési konferencia lefolyásáról lapunk holnapi számában fogunk beszámolni.

Gandhi tizenhét éves fia belehalt a börtönben folytatott éhségsztrájkjába

London, december 10. Angol politikai körökben nagy feltűnést keltett az a bombay-i híradás, hogy Gandhi őrizetben tartott 17 éves fia a börtönben folytatott éhségsztrájkjába belehalt.

Az alsóház tegnap 274 szavazattal 215 ellenében megszavazta a munka-

nélküliségi alap részére kért 10 és félmillió font póthitelt. Ezzel kapcsolatban megállapítást nyert, hogy a munkanélküliek száma december elsején 2 millió 305 ezer 691 volt, 19 ezer 179-el több, mint egy héttel és 1 millió 2 ezer 709-el több, mint egy évvel ezelőtt.

Konstancában bolgár nihilista szervezetet lepleztek le

Bucuresti—Bukarest, december 10. Konstancában bolgár nihilista szervezetre bukkantak a sziguranca ágensei. A szervezetnek bukaresti lapjelentések szerint hatalmas löszer és municióraktára volt, amely modern bombákkal és pokolgépekkel is el volt látva. A

szervezkedés egész Dobrudza területére kiterjedt és a házkutatások alkalmával elkobozott iratokból a sziguranca közgei megállapították, hogy a bolgár nihilisták közelebről akcióbba akartak lépni. Számos letartóztatás történt.

A portugál jegybank egymillió font kártérítést követel egy angol nyomdától, amely hamis portugál bankjegyeket készített

A hágai portugál követ pénzhamisításának epilógusa

London, december 10. Igen érdekes per indult meg a londoni legfelsőbb törvényszék előtt, amely perben egy pénzhamisítási ügyből kifolyóan a portugál jegybank egymillió font sterling kártérítést követel a Waterlow and Sons ismert londoni nyomdai cégtől.

Ez a per az utójátéka annak a világszerte feltűnést keltett bankhamisítási ügynek, amelynek főszereplői Bandaiera, a hágai portugál követ és ennek fivére, az Angolai Bank kormányzója és egy hollandi kereskedő voltak.

Az Angol Bank kormányzója, Reis, állt a pénzhamisító társaság élén. Mivel kizárólag a Portugál Banknak van feljogosítása bankjegyek kibocsátására, Reis büntársakat szerzett a banknál, akiknek segítségével a bank levélpapírján bankjegyeket nyomtatott a Waterlow and Sons londoni nyomdájában. A bankjegyet a már valóban forgalomban levő pénzek számaival látták el. A megrendelők a legnagyobb titoktartást követelték a nyomdától, azzal az indoklással, hogy ezen a módon egy nagy csalást akarnak leleplezni. Az elkészített bankjegyeket Bandaiera hágai portugál követ fivére azzal a diplomáciai utlevéllel, amit a követőtől kapott, Londonból Hollandiába vitte és ott egy kereskedőnél raktározta el, majd pedig a kereskedővel együtt mint diplomáciai esomagot

Lisszabonba szállították és ott forgalomba hozták.

Az ilyen módon szerzett pénzből a követ és fivére rendkívül fényűző életet folytattak Hágában, egyszerre több nagyvilági nőt tartottak ki, akikkel éjszakaról-éjszakára olyan dáridókat rendeztek, hogy egész Hollandiában beszéltek róla és mindkettőjük garázsában egyszerre öt autó állt. Rövid ideig tartott azonban a pünkösdi királyság, mert a pénzhamisítást leleplezték és a Bandaiera-testvérek azóta fegyházban ülnek, míg a holland kereskedő megszökött.

Az így a pénzhamisítók elítélésével nem ért véget, mert a portugál jegybank most gondatlanság és szerződészegés címén 1.115.613 font sterling kártérítést követel a bankjegyeket készítő angol nyomdától.

A jegybank arra az álláspontra helyezkedik, hogy a nyomdávalalalt alaposabb vizsgálat után könnyen rájöhetett volna arra, hogy a megrendelővel hamisítvány. A nyomdát különben is lisszaboni megbízottja figyelmeztette a hamisításra, a vállalat maga is gyanakodott, azonban Reisnek, az Angolai Bank kormányzójának megnyugtató közlései után mégis elkészítette a hamisítványokat. Kártérítéssel a jegybank azt az összeget kéri, amelyen értékű hamisítványt a bünszövetkezet forgalomba hozott.

Kelet-Afrika legvérengzőbb négertörzse: a masszáj

melynek erőszakosságait és vérengző kegyetlenségét az angolok sem tudták megszüntetni

Keletafrikai uralkodó törzse kétségtelenül a masszáj, amelyről Európában aránylag keveset tudnak. Az a törzs, amely fénykorában alig számlált többet százezer lélekkel, a benszülöttek millióit igázta le és a szomszédos néger törzsek fölött is uralkodott. Ez az uralom mindig erőszakos és kegyetlen volt és nem sokat változott a fehér ember megjelenése óta sem. Amint a masszájok elértek, mindazt kitűnő szerveztségüknek köszönhetik. Míg a legtöbb más faj a tropikus hőségben és az egyenlítői izzó napsütésben hamar ellankad, a masszájok ma is acélelrejtű, fegyverkezett és kitűnő képességű néptörzsek.

Vezetők a jósek és gyógyítók, akik a legprimitív módon veszik meg a tömeg fölötti hatalmat, azzal, hogy betegeket gyógyítanak, átkot mondanak a gonosz dolgokra, érvénytelenné teszik magas fizetség ellenében a meg gondolatlan átkozódásokat esőt csinálnak, ha nagy a szárazság és szétdobált fadarabkákból, valamint a madarak röptéből és belekből jósolnak. Szervezetük lehetővé teszi a fejedelem számára, hogy mindenről tudjon, ami birodalmában alattvalói között történik és szigorúan megtorolhasson minden bünt. Senbayo, a fejedelem nem ismer kíméletet, ha parancsainak teljesítéséről és érdekeiről van szó és az angol hatóságok is tehetetlenek önkényével szemben, amely nem riad vissza a rövid uton történő halálosítéletektől és kivégzésektől sem.

Tíz feleség a gazdagoknak

A törzs magvát a harcosok alkotják a 17-35 éves kor közötti erős, fiatal férfiak. Önálló kasztot alkotnak, állandóan harcban állnak az ellenséges törzsekkel és hatalmas zsákmánnyal térnek haza. Ügyességüktől és személyes bátorságuktól függ, hogy mennyi állatot zsákmányolnak és a harcok befejezése után vagyonukkal és asszonyaikkal — a gazdagabbaknak tíz feleségük is van — nyugalomba vonulnak. Minden öt esztendőben nagy ceremóniával avatják az ifjakat a harcosok kasztjának tagjává. Valamennyi hrcos-nemzedék külön nevet kap és ezek a generációk az ország történetének mérföldkövei. A harcosok törzseinek ilyen nevei vannak, mint „A félelmetesek” vagy „Az elefántok fia”. Az újonnan fel-

avatott harcosok mindenekelőtt egy hőstettel kell bizonyoságot tenni bátorságáról. Hósi cselekedetnek számít azonban már az is, ha egy harcos egy szomszédos törzshöz tartozó nőt vagy gyermeket öl meg és annak vérével avatja fel lánzsáját. Egy vadallat vére, például az oroszláné is hősé avatja az ifjút. Amikor az európai hatalmak a masszájokat le akarták szoktatni az állandó rablóhadjáratokról, a legszigorúbb intézkedésekkel sem érték cél, mert a harcosok, nomád hordák a mindig újra és újra áttörték a zárt és megtámadták a szomszédos törzseket, amelyek között szörnyű vérfürdőt rendeztek.

Méltó és méltatlan ellenség

Minden harc a háziállatokért folyik, ez a legfőbb vagyonuk és minden szeretetük és vágyuk tárgya napirenden vannak a szomszédos törzsek ellen indított rablóhadjáratok, amelyeknek a célja mindig marhaországok nagy lelelék megszerzése. A masszájok közlekedésének hírére az „ellenség” legtöbbször futva menekül, hátrahagyva az aggodalmat, gyermekeket és betegeket akiket aztán többnyire lemészárolnak, az állatállományt pedig zsákmányul ejtik. Komoly ellenállás esetén nem mindig ilyen nagy a masszájok hadiszerecséje és nem egyszer maguk is súlyos vereséget szenvednek. Érdekes a masszájok törvénye, amely különbséget tesz méltó és méltatlan ellenség között. A méltó ellenséggel egész más módon kötnek békét, mint a méltatlanl. A békekötés ceremóniája így játszódik le: a két ellenséges „hadsereg” egymással szemben feláll és a vezérek egy anyatehenet, valamint egy újszülött gyermeket cserélnék ki. A csecsemőt az ellenséges anyák szoptatják meg, amivel végleges és megtámadhatatlan békét kötnek. Másik módja a békekötésnek a „vérbártság”, amikor a parancsnokok sebet ejtenek a karjukon és egymás véréből isznak, a törvény azonban az ilyen béke megszegését megengedi.

A házasság: üzlet

Amikor a férfi harcos évei leteltek, vagyis amikor már elég nagy állatállományt szerzett, akkor nyugalomba vonul és asszonyt keres magának. A házasság nem egyéb egy alig leplezett üzletnél. Ha a legénynek megtetszik

„GALLIA“ R.-T.

Francia-Román selyemgyár

Fiókküzet: Kolozsvár, Str. General Neculcea (Kornis-u.) 2 (Renner palota)

selymek

ruha, fehérnemű és kabátok részére.

Utolsó divat szín és minőségekben, a

lyon- és párizsi

központunkból

Crepe de Chine-ek különböző minőségben
Crepe Mongol

Voile Georgette

Crepe Satin

Soie Lavalbie mosóselyem stb. stb.

Ajándékképpen

adunk: egy üveg finom „LUBIN“ francia parfümöt minden vevőnknek, akik december hóban egy ruhára való selymet vásárolnak

Crepe de chine-ek 200 Lejtől kezdődőleg méterenként

Csák liszta, valódi selyem áruk.

Az ország legolcsóbb árain!!!

egy leány, akkor egy héten keresztül el kell halmozni a kiszemelt leány apját ajándékokkal. Végre elkövetkezik a „leánykérés”, ami ugy történi, hogy a vőlegény három fiatal tehenet és két szarvasmarhát ajándékoz a menyasszony apjának és ezek közül az egyik marhát azonnal le is ölik a leány sátrában. Ezután két napig tartó lakoma következik és ettől kezdve az apóst „a szarvasmarhák új tulajdonosá”-nak nevezik, amiből ugyancsak látható, hogy az egész üzletben sokkal fontosabb szerepet játszanak a marhák, mint a leány. Amikor aztán a vőlegény magával viszi a leányt, megint ajándékozás következik és ilyenkor juhokat kap az após ajándékba. Az asszony a férj számára nem jelent sokkal többet igavonó állatnál és ezért az a férfi, akinek a legtöbb felesége van, egyben a leggazdagabb és legtekintélyesebb.

Bármily primitív, nomád népek is látszik a masszáj, mégis az egyetlen olyan néger törzs, amely akkor is fenntartja álláspontját, ha az nem is egyezik meg annak a véleményével, akivel beszél. Álláspontját mindig méltóság-teljesen védelmezi és sohasem erőszakosan. A masszáj Kelet-Afrika népei között az arisztokrácia. Csak a vasnyugalom és bátorság imponál neki. Sajnos, a törzs kezd erősen degenerálódni, mert amíg azelőtt tiltva volt idegen törzsbeli leánnyal házasságot kötni, ma már nem tartják be ezt a tilalmat és ennek a következményei a legfiatalabb generáción már mutatkoznak is. A büszke uralkodó-törzs néhány évtizeden belül bizonyára ki fog halni és helyüket a felszabadított rab-szolga-népek, a wakikuyuk és a kavirondók — két sokkal értéktelesebb törzs — fogják elfoglalni.

Laval a szenátusban akar szélesebbkörű többséget biztosítani megalakítandó kormányának

A radikálisok nem akarnak együttműködni Tardieuvall

Párizs, december 10. Laval tegnap este kihallgatáson volt Doumergue köztársasági elnökkel. Az audienca háromnegyed óra hosszat tartott. Kilen óra után Laval fogadta a sajtó képviselőit s kijelentette előttük, hogy folytatja tárgyalásait s meg akarja valósítani a koncentrációt. A radiká-

sek azonban nem akarnak együttműködni Tardieuvall. Laval folytatja megbeszéléseit s most arra törekszik, hogy a szenátusban helyezze szélesebbkörű többség alapjaira kormányát. Biznak abban, hogy Lavalnak mégis sikerülni fog megalakítani kormányát.

Nagy szeszcsempésznek jöttek nyomára Érmihályfalván

Érmihályfalvai tudósítónk jelentése szerint nagy szeszcsempésznek jöttek ott nyomára. A csempész szálait Savu inspektor vezetésével a sziguranca bogoza ki. A csempészek közül tíz embert tartóztattak le, akik mind érmihályfalvaiak. Letartóztatták Fisch Sándor fuvarost, Weisz Lajost és Bélát, Salamon Henriket, Rosenfeld Márton, Budai György szeszraktárost és egy Danziger Károly nevű 14 éves fiút. A csempészetet állítólag Debrecenen keresztül bonyolították le és a szesz maga Triesztből származott. Éjszakánként 3 vagon

csempészeket át a határon a tettesek és továbbították Marosvásárhelyre. A csempészben résztvevő vasutasok állítólag 40.000 lej sápot kaptak, de volt aki 120.000 lejt is kapott. Letartóztatták Calovea állomásfőnököt és Stefanescu vámfőnököt is, akiknek szintén részük volt a csempészben.

— Pabst őrnagy végleg elhagyta Ausztriát. Bécsből jelentik: Pabst őrnagy, a Heimwehr volt vezérkari főnöke tegnap este végképpen elhagyta Ausztriát. Pabst Münchenbe utazott s ott szándékozik letelepedni.

HI

Az Uj Kelet a bányási és Főszervező Felelős szerkesztés Bukares Hátszegi Er Cikkünk utánn megjelölés

— Változékony dapestről jelentet időjárásprog körüli hőmérsék esapadékos (eső) élénkítő szelek várható. A hőmé délben 5 fok Ce — Dél-Franciának a narancs Perpignan közet időjárás miatt rancs- és citrom

— Eleven fák Ma délután bor történt a badeni egy ápolónővér éves apaca a k főzőt, egyszer e tötte be az egé orvosok és a kó irányába szaladt hában ráakadt mint egy eleven gált. A segítség tük a ruhát test súlyos égési sebé hány órával ké

— Franciaák is államkölesön má esátásában. Bécs állami kölesön e tásakor a franci emisszióban, de igéretet kapott a a második franci kájából a franci részüket. Ugylát kerül.

— A mai gazd fontos, hogy a h olesó is legyen. dragée cisörendi esőbb.

— A szovjet kozákok körúat. Norddeutscher L najóján, a Olaná Don-kozák körú Sergej Jarov. A zott és az Elgye városában akar azonban a adó öket, amíg végre koncertezt. A Ce let közoktatási tes vezetője. Vasi as hangverseny loz és felszólító vissza Oroszorsz ot! Mint ismeret hi katonák és i nem nagyon sz népbiztoshelytes azonban továbbra hogy Jarovék Or kijelentette, hog megadnak arra, leg egyetlen tagi szágban bántódás nülég még így se ajánlatát.

— Bezárták az ahol Rigó Jancsi cegnőnek. Párizsi előtti Párizsnak sebb ötterme, a sejen megszünt. gették ezt az étt zációként hatott szép Ward Klára val, mert Rigó remben muzsikál nen is szöktette réiben rendezte korában azokat a maga köré gyűj hiresebb, gálans története egy ré mint ahogy egy és cukrászda élet életével. A mult től kezdve egy f alig jelent meg ben a szerelmeso Angliában, a O lard-nál találkozt ség színezetét ad ezek egyikében ad dött nemesak is hoz a házhoz is, da szerint XVI. l vitték, már látta vard és a Chau Hogy mióta volt terem, nem lehet feljegyzések, mer gourmandjai csak amióta 1896-ban nevét, a Café M ra változtatta.

HIREK

Az Új Kelet az egyetemes erdélyi és bánági zsidóság napilapja
 Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő
 Felelős szerkesztő: Jámber Ferenc
 Bukaresti szerkesztőség:
 Hátszegi Ernő, Hotel Imperial
 Cikkeink utánnomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg

Változókéony időjárás várható. Budapestről jelentik: A meteorológiai intézet időjárásprognózisa szerint fagypontra körülbelül hőmérséklet mellett egyelőre még espadékos (eső, vagy hó) később megfagyó szelekkel változókéony időjárás várható. A hőmérséklet Budapesten ma délelőtt 5 fok Celsius volt.

Dél-Franciaországban újra virágzanak a narancsfák. Párizsból jelentik: Perpignan közelében a tartósan kitűnő időjárás miatt újra virágzanak a narancs- és citromfák.

Egyenlő fátyla. Badenből jelentik: Ma délután borzalmas szerencsétlenség történt a badeni kórházban, amelynek egy apólonover esett áldozatul. Fifi 39 éves apaca a kórház konyhájában teát főzött, egyszer csak hangos jajgatás töltötte be az egész kórházat. A betegek, orvosok és a kórház személyzete a hang irányába szaladt és a konyhában égő ruhában rákadtak Fifi nővérrre, aki mint egy eleven fátyla fel és alá szaladgált. A segítségére siető emberek letették a ruhát testéről, de akkor már oly súlyos égési sebeket szenvedett, hogy néhány órával később meghalt.

Franciák is résztvesznek az osztrák államkölcsön második részletének kibocsátásában. Bécsből jelentik: Az osztrák állami kölcsön első részletének kibocsátásakor a franciák nem vettek részt az emisszióban, de már annak idején olyan ígéretet kaptak az osztrák kormánytól, hogy a második tranche elhelyezésének munkájából a francia bankok is kivészik a részüket. Ugyázták erre rövidesen sor kerül.

A mai gazdasági viszonyok között fontos, hogy a hasznot a jóság mellett első is legyen. A biztosan ható Artin dragée cisztercián, árban pedig a legolcsóbb.

A szovjet hazacsalogatja a doni kozákok kórusát. Londonból jelentik: A Norddeutsche Lloyd egyik legnagyobb hajóján, a Columbián utazott legutóbb a Don-kozákok kórusa, amelynek vezetője Szergej Jarov. A kórus Amerikába utazott és az Egyesült Államok nagyobb városában akart hangversenyt adni, azonban a hajón adták kapacitátlátást, amíg végre ott is hajlandók voltak koncertezni. A Columbián utazott a szovjet közoktatásiügyi néprizsának helyettes vezetője, Vasilij Mercesen, aki a kórus hangversenye után oláment Jarovhoz és felszólította őt, hogy jöjjenek vissza Oroszországba és a kórus tovább ne mint ismeretes, a don-kozákok egyik katonái és így érthető, hogy Jarov nem nagyon szimpatikusan fogadta a népbiztoshelyettes ajánlatát. Mercesen azonban továbbra is ragaszkodott ahhoz, hogy Jarovék Oroszországba menjenek s kijelentette, hogy minden biztosítékot megadnak arra, hogy a kórusnak, illetőleg egyetlen tagjának sem fog Oroszországban bántódása esni. Jarovék valószínűleg meg így sem fogadják el a szovjet ajánlatát.

Bezárták azt a párizsi vendéglőt, ahol Rigó Janesi muzsikált Chimay hercegnőnek. Párizsból jelentik: A háború előtti Párizsban legfényesebb és leghíresebb étterme, a „Paillard”, december elején megszűnt. Valamikor sokat emlégettek ezt az éttermet, midőn még szenzációként hatott Chimay hercegnőnek, a szép Ward Kláranak esete Rigó Janesival, mert Rigó Janesi a Paillard étteremben muzsikált a hercegnőnek és innen is szöktette meg. A Paillard szepárban rendezte VII. Edward trónörökös korában azokat a vacsorákat, amelyekhez maga köré gyűjtötte Franciaország leg híresebb, gálás hölgyeit. A Paillard története egy része Párizs történetének, mint ahogy egy esomé étterem, kávéház és cukrászda élete össze volt nőve Párizs életével. A múlt század negyvenes éveitől kezdve egy fél évszázadon keresztül alig jelent meg francia regény, amelyben a szerelmesek ne Tortoni-nál, a Café Anglais-ban, a Café Richben vagy Paillard-nál találkoztak volna és az előkelőség színeket adta, ha valaki találkált ezek egyikében rendezte. Tradíció fűződött nemcsak az étteremhez, hanem ahhoz a házhoz is, amelyben volt. A legenda szerint XVI. Lajos, midőn a vépádra vittek, már látta ezt az épületet a Boulevard és a Chaussée d'Antin sarkán. Hogy mióta volt ebben az épületben étterem, nem lehet tudni, arról nicsenek feljegyzések, mert az éttermet a világ gourmandjai csak azóta tartják számon, amióta 1896-ban Paillard vette át és régi nevét, a Café Mignon-t, Café Paillard-ra változtatta.

Nevezetes dátum, határhő, sorsfordulópont minden ember életében

MÁR CSAK 10 nap van december 21-ig

Nyeremények kifizetője: ALBINA BANK

A kolozsvári mentők készpénz-sorsjátékának huzási napja!

100 leivel 3,450.000 lejre játszik

1,000.000

Sorsolási eredményről hírlapi és hivatalos nyereményjegyzék

Főnyeremény: Let készpénzben

Sorsjegyek az ország minden városában kaphatók: Bankokban, piaci árúknál, tőzsdeknél, fodrász- és más üzletek helyiségekben, ügyvédoknál stb. Sorsjegyek rendelhetők: 117 lej előzetes beküldése ellenében: Központi sorsjegyiroda Cluj-Kolozsvár, Str. Memorandului 16. szám. — Telefon: 833. sz.

Valenciában újra proklamálták az általános sztrájkot

Madrid, december 10. Valenciában újra proklamálták a politikai jellegű általános sztrájkot. A munkásság és a karhatalom között súlyos összetűzések fordultak elő, melyeknek során egy polgári ruhás rendőrtisztviselő és egy

rendőrtiszt életüket veszítették és számosan súlyos sebeket kaptak. A közúti villamosok és gépkocsik a városban nem közlekednek. Lapok ma már nem jelentek meg. Holnap valószínűleg kihirdetik az ostromállapotot.

A Paul Ehrlich orvostudományi egyesület folyó hó december 11-én (csütörtökön) este 8 órakor a Str. Londrei (Hosszu u.) 9. szám alatt orvostudományi szakülést tart a következő programmal: 1. Dr. Goldenberg Pál: Ifjúkori agylyagulás (Paralyzis juvenilis) bemutatása. 2. Dr. Leitner Fülöp és Prof. dr. Steiner Pál: Gerine-agysérv (Meningocele) operált és gyógyult esete (betegbemutattással). 3. Prof. dr. Steiner Pál: Hatnapos elégtelen veseműködés (anuria) operált és gyógyult esete. 4. Dr. Grünwald Ernő: Beteg eseesemlék táplálkozása (betegbemutattások). Majd ezt követi a hordható röntgenkészülék gyakorlati bemutatása és ismertetés. Orvós vendégeket szívesen lát az egyesület vezetősége.

Tovább folyik a „Magyarság” és a „Népszava” párba. Budapestről jelentik: A Magyarság folytatja szociáldemokrata részről cáfolt leleplezéseit. A lap a Népszava ellen sajtóper indított leleplezéseit kommentáló cikkében foglalt sértések miatt.

Német kisebbségi lett a lengyel-sziláziai tartománygyűlés alelnöke. Berlinből jelentik: Kattowitzban tegnap összeült a lengyel-sziláziai tartománygyűlés. Az ülés lefolyása nyugodt volt. Elnöknek Korfanti-párti képviselőt választották. A tartománygyűlés egyik alelnöke német kisebbségi lett.

Tizenhat százalékkal emelkedett az Unió lakossága. Párizsból jelentik: A Chicago Tribune washingtoni jelentése szerint az Egyesült Államok lakossága az 1920 népszámlálási adatokhoz képest a mostani népszámlálás után 16.1 százalékkal emelkedést mutat.

Mindazon mérgezési esetek leküzdésénél, melyeket romlott élelmiszerek idéznek elő, a természetes Ferenc József keserűvizet azonnali használatra fontos segédeszközt képez. Híres orvostudományi könyvek felsorolják azt is, hogy a Ferenc József víz többek között olommérgezőseknél, mint specifikus elleneszer kitűnően beválk. A Ferenc József keserűvizet gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Súlyos ítélet a római kommunista perben. Rómából jelentik: Az állatvédelmi bíróság öt torinói kommunistát, akik megkísérelték a sejtrendszer megszerzését Torinó vidékén, 3-10 évi szabadságvesztés büntetéssel sújtotta.

Rablót lestek, ártatlan embert vertek agyon. Szlavonbrodból jelentik: Jurics Jakab focsi lakos a napokban feleségével az egyik szomszéd községben volt látogatóban. Este, ahogy hazafelé mentek, az országúton egy domb mögött mintegy tizenöt emberből álló társaság jött elő, amely szó nélkül ütlegelni kezdte a gazdálkodót. Fejszével üttették és olyan súlyos csapásokat mértek rá, hogy előtörtte a vér és eszméletlenül rogyott a földre. Ekkor a támadók gyufát gyújtottak a homályban, hogy megnézzék a megvert ember arcát. Az uton állók betörőbanda tagjai voltak, amely egy rivális másik bünszövetkezet vezérére, Orlies Jozsóra lesett, akit meg akartak ölni. A vilárosságnál aztán kiderült, hogy az áldozatuk nem azonos a másik tolvajbanda főnökével. Az uton állók erre eltávoztak, míg Jurics felesége, akinek nem történt bántódása, bezaladt a közeli községbe, ahonnan kocsin kimentek a szerencsétlen emberért és jelentést tett a rendőrségnek a támadásról. Juricsot nyomban kórházba szállították, ahol most az élet és halál közt vergődik. A rendőrség megindította a nyomozást és a verekedő bünszövetkezet tagjait sikerült letartóztatni.

Ujra sürű kód borította el Észak-Németországot. Berlinből jelentik: Egész Észak-Németországot újra sürű kód borította el. Hamburg és Berlin között repülőgépek nem indulhatnak s a vonatok is nagy késésekkel közlekednek a vonalon a nagy ködben. Berlin uccai forgalmát is benitja a kód.

Erőt a munkához táplálékunkból merítünk. Minél töményebb, minél könnyebben emészthető, annál jobban változik át energiává. Ilyen koncentrált, jóízű, könnyen emészthető erősítő tápszer az Ovomaltine.

PÁLYI EDE MEGHALT. Budapestről jelentik: Dr. Pályi Ede publicista szerdán reggel 65 éves korában a Korányi klinikán hosszas szenvedés után meghalt. Pályi Ede a legmarkánsabb újságírói egyéniségek egyike volt, akit mindig a progresszív szolgálatában láttak. Egy időben szerkesztője volt a Magyar Szó című napilapnak, később számos röpiratban szölt hozzá az aktuális problémákhoz. A forradalmakban nem vett részt, azonban a proletárdiktatura bukása után az első volt, aki a polgárságot a munkássággal ki akarta békíteni és hatalmas plakátokban hívta fel a szembenálló feleket a békés együttműködésre. Az antiszemita ifjuság nyomban a plakátok megjelenése után nyopcedulákat csztogatott és felhívtak mindenkit, aki a diktatura ellenfele, hogy tépje le a „zsidó plakátot”. Pályi Ede ugyanis valamikor zsidó volt és jóllehet a klérussal szoros összeköttetéseket tartott fenn, mégis megint zsidónak vették. Pályi Ede a kurzus első Bécsebe emigrált és amikor visszajött Budapestre, már semmiféle közszereplést nem vállalt. Az új helyzet nagyon lesújtotta és régóta betegeskedett. A magyar főváros Pályi Edének díszsírhelyet adományozott a Kerepesi uti köztemetőben.

Magyar írók almanachja. Gara Ákos, az ismertnevű erdélyi író és újságíró 1931 januárja díszes erdélyi kiállítású almanachot ad ki, mely magas irodalmi értékével és eredeti írásaival az újévi könyvpiac eseménye lesz. Az almanachban a legjobb erdélyi és magyarországi magyar írók írásaikkal foglalkoznak szerepelni.

A HAGGIBBOR TEADÉL-UTANJA vasárnap, folyó hó 14-én délután 5 órai kezdettel lesz az új klub helyiségben, Strada Bratianu (Király ucca 28 szám alatt) megtartva, melyre ezután hívja meg a tagokat és vendégeiket a Rendezőség.

Halálos szerencsétlenség ért egy svájci autóversenyzőt. Párizsból jelentik: Zürich jelentés szerint Alfred Carmine svájci autóversenyzőt próbáján halálos szerencsétlenség érte. Bellinzona vidékén új gépkocsiját próbálta ki és a gép hátsó kereke teljes sebesség mellett egy köoszlopnak szaladt és fölborult. A versenyző kórházba szállítás közben meghalt.

NAPRÓL-NAPRA

A leszerelést előkészítő bizottság üléséről véget ért. Az elkészült leszerelési egyezménytervezettel a leszerelés négyéves időtartamu előkészítése befejezést nyert. A januári népszavazási tanácsülés lesz hivatott az általános leszerelési konferencia időpontjának megállapítására.

A British United Press tokiói jelentése szerint Japán lakossága Szachalin sziget japán részével, Koreával és Formosával együtt 90 millió 400 ezer. A szaporulat 1926 óta 6 millió 947 ezer.

A susáki kikötőben az Adriai Jugoszláv Tengerhajózási Társaság Topola nevű indulni készülő gőzösét dühöngő bóra nekivágta a partnak s közben a hajóhíd középső része mintegy hatvan utassal a kikötő vizébe zuhant. Azonnal a vízbe esettek segítségére siettek és legtöbbjüket sikerült is kimenteni. A katasztrófának három halottja, két eltűntje és nyolc kórházban sebesültje van. Az utasok legelőbbje a horvát parasztpárti gyűlésről indult hazafelé. Számos akaratlan fűrdőzőt jélig megfagyta emeltek ki: jéghideg vízbe esett. Ezeket kórházba kellett szállítani.

Az átmenetileg az osztrák fővárosban időző 67 éves Lipót Szalvátor Habsburg főherceget sebesítlen, földön fekvő, eszméletlen állapotban találták. Egyesek szerint gépkocsi üttötte el, mások szerint összecseszt s egy szerezte sebeit. Lipót Szalvátor főherceg az éjszakát a kórházban jól töltötte. Műtői beavatkozásra nincsen szükség. A Neues Wiener Journal szerint lehetséges, hogy rosszullet fogta el a főherceget, vagy pedig agyszellhűdés érte s ezért esett össze. Az elrobogott autó eddigi megállapítások szerint tényleg surolta a főherceget. Az autó után nyomoznak.

A nemzetközi cukorértekezlet Brüsszelben ma délelőtt kezdődött. A konferencia elnöke a résztvevőket a tárgyaló anyag és a hozandó határozatok tekintetében teljes titoktartásra kérte. Résztvesznek az értekezleten Észak-Amerika, Cuba, Belgium, Franciaország, Anglia, Olaszország, Csehszlovákia, Lengyelország és Magyarország cukorértekezletének kiküldöttei.

Kegyetlen rablógyilkosság Párizs egyik népszerű éttermében. Párizsból jelentik: Párizs egyik népszerű éttermében, a Rue de Ponthieu-n kegyetlen rablógyilkosság történt. A vendéglős feleségét, míg férje a vásárcsarnokban volt bevásárolni, a konyhában szodásüveggel hátulról leütötték és az asszony nyomban meghalt. A rablógyilkos a vendéglő pénztárában hateraz frankot talált és azt elrabolta. A tettesnek még nem sikerült nyomára akadni.

A száj- és garatúr fertőtlenítését végzi és fertőző betegségektől óvja meg magát, ha rendszeresen szopogat Anacot pasztillát. Egy fiola ára 37 lej.

